

gik ud paa at give Biskoppen Indflydelse; men det er noget ganske Andet, Forslaget gaaer ud paa. Det holder sig nemlig ikke til, at Biskoppen kan forbyde Præsten at tage ud, naar han mener, det stæer for ofte; det kunde man finde sig i; men det gaaer ud paa, at det er de enkelte Menighedsmedlemmer, der skulle have denne Biskoppens Tilladelse, og dersom der derfor ikke gjøres nogen Forandring i Redaktionen af Forslaget, saaledes som det her foreligger, holder jeg mig overbevist om, at det langt større Fleertal af Landets Biskopper vil paa- staae, at deres Tilladelse skal indhentes for hver enkelt Gang. Vi vide jo desværre fra tidligere Sager, hvor Biskoppernes Betænkning har været indhentet, at de ikke ere meget liberale, hvor det gaaer ud paa at give Afkald paa Noget af den Magt, de hidtil have havt, og naar der derfor her staaer, at de Medlemmer af Menigheden, der have løst Sognebaandet, skulle have Biskoppens Tilladelse, naar Talem er om at benytte deres egen Sognekirke til Atergang ved en fremmed Præst, er jeg overbevist om, at de fleste af vore Biskopper ville sige, det er kun for een Atergang ad Gangen, at jeg giver en saadan Tilladelse, og hver Gang, de ville gaae til Alters, maae de saa henvende sig til Biskoppen og spørge, om han allernaadigst vil tillade, at de bruge Kirken i deres eget Sogn, hvortil de give Tiende o. s. v. Det er efter min Mening meget betænkeligt at gaae ind derpaa, men gaaer man ind paa at optage denne Bestemmelse i Loven, saa skal jeg kun sige, at det er min Overbevisning, at dette Forhold ikke kan bestaae længe uden en ny Lov. Forfaavidt nemlig Biskopperne ville gjøre Vanskeligheder, vil den lovgivende Magt komme til snart at tænke paa at tage denne Skranke bort; ere de derimod frisindebe Folk, ville de Folkekirkens sande Tary, saa give de eengang for alle en saadan Tilladelse, og saa kan Bestemmelsen meget godt staae, saa er der intet Betænkeligt derved; men hvis de ikke ville det, men holde sig strengt til, at det skal stæe hver Gang, føler jeg mig overbevist om, at dette Forhold af den lovgivende Magt ikke kan findes ordnet paa en tilfredsstillende Maade, og saa maa der tænkes paa at give en ny Lov i denne Retning, selv om det ærebe Mindretal da vil tale om, at det

er illoyalt. Jeg sympathiserer fuldstændigt med den ærebe Rigsdagsmand, for Maribo Amts 3die Valgfreds (Varfod) med Hensyn til hans Forslag under Nr. 1; men da jeg har hørt, at dets Vedtagelse maa antages at ville forhindre Lovens heldige Fremme i indværende Session, skal jeg ikke stemme for det. Hvad de øvrige Forslag angaaer, skal jeg holde mig til, hvad den ærebe Ordfører har udtalt. Jeg skal endnu kun tilføie, at ogsaa jeg finder det Forslag ganske forunderligt, der gaaer ud paa at forandre Ordet „Ret“ til „Tilladelse“, idet jeg er af samme Mening som en tidligere æret Taler (P. Nielsen), at i den Forbindelse, hvori det kommer til at staae, vil „Tilladelse“ bethyde det Samme som „Ret“.

Varfod: Da denne Sag var til første Behandling, advarede jeg mod at nedsette et Udvalg, fordi det forekom mig, at det kunde være det Samme som at begrabe Sagen i et Udvalg. Dengang troede man ikke, at der var nogen Grund til den Frygt, jeg ytrede, men man meente tværtimod, at det vilde fremme Sagen, hvis et Udvalg blev nedsat. Maa jeg nu minde det ærebe Thing om, at det var den 11te Novbr., at Sagen blev saaledes fremmet, og at vi idag have den 13de Decbr. Omtrent 5 Uger ere altsaa gaaede hen, og hvis Loven nu ikke kommer ud som Lov, saa kan Grunden maastee være den, at man ikke hørte paa min Advarsel, men ligesuldt begrov Sagen i et Udvalg. Den ærebe Minister talte dengang om, at han kunde ønske, at et Udvalg blev nedsat, Sagen vilde ikke derved lide nogen Standsning, han vilde henvende sig til de enkelte Biskopper for at høre deres Mening om Loven, det kunde ikke tage lang Tid, 8 Dage, meente han; der er, som sagt, gaaet omtrent 5 Gange 8 Dage. Hvis jeg ikke er meget feil underrettet, skal een af de ærebe Biskopper, hvis Erklæring Ministeren har hørt, have begyndt sin Erklæring omtrent saaledes: „Der er for nærværende Rigsdag indkommet et Lovforslag af Varfod“, og derom har han saa udtalt sig. Jeg skalde ikke bryde mig om, at den ærebe Biskop er urigtigt underrettet, hvis jeg ikke vilde benytte denne hans Udtalelse til at oplyse, hvordan min Stilling til denne Sag er. Dette Lovforslag er paa ingen Maade